

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
РІВНЕНСЬКИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра психології, соціальної роботи та гуманітарних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор інституту
_____ Т.О. Макух
«1» вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.2. Соціальна педагогіка

освітня програма: «Соціальна робота»

освітнього рівня бакалавр

галузь знань: 23 Соціальна робота

спеціальності: 231 Соціальна робота

Обсяг, кредитів: 150/5

Форма підсумкового контролю: залік

Рівне 2022 рік

Робоча програма «Соціальна педагогіка»
для студентів за галузь знань: 23 Соціальна робота
Спеціальністю: 231 Соціальна робота.

«1» вересня 2022 року - 32 с.

Розробники: В.М.Вронська, ст. викладач кафедри психології, соціальної роботи та гуманітарних дисциплін відокремленого структурного підрозділу ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» Рівненський інститут.

Викладачі: В.М.Вронська, ст. викладач кафедри психології, соціальної роботи та гуманітарних дисциплін відокремленого структурного підрозділу ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» Рівненський інститут.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри психології, соціальної роботи та гуманітарних дисциплін.

Протокол від «1» вересня 2023 року № 1

Завідувач кафедри психології, соціальної роботи та гуманітарних дисциплін

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«1» вересня 2022 року

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної) програми (керівником проектної групи) соціальна робота
01 вересня 2022 р.

Гарант освітньої (професійної) програми (керівник проектної групи)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	<u>2022/2023</u>	20___/20___	20___/20___	20___/20___
Дата засідання кафедри / циклової комісії	28.08.2021 р.	01.09. 2022 р.	01.09.2023р.	
№ протоколу	1	1	1	
Підпис завідувача кафедри / голови циклової комісії	К.іст. н., доц. Юрчук Л.В.	К. е.н. доц. Рейнська В.Б.	К.юридичних наук, доц. Мельник О.М.	

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу <http://vo.ukraine.edu.ua/> за адресою: <https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=11664>

Робочу програму перевірено

1 вересня 2023 р.

Директор Рівненського інституту

_____ (підпис)

(Макух Т.О.)
(прізвище та ініціали)

Зміст

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ 6.....	
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ 7.....	
4.1. Анотація дисципліни 8.....	
4.2. Структура навчальної дисципліни 10.....	
4.2.1. Тематичний план 10.....	
4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни 12.....	
4.3. Форми організації занять 14.....	
4.3.1. Теми семінарських занять.....	
4.3.2. Теми практичних занять 14.....	
4.3.3. Теми лабораторних занять.....	
4.3.4. Індивідуальні завдання 17.....	
4.3.5. Індивідуальна навчально-дослідна робота 17.....	
4.3.6. Теми самостійної роботи студентів 16.....	
5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	
5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної Діяльності 19.....	
5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності 19.....	
5.3. Інклюзивні методи навчання.....	
6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	
6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів 19.....	
6.2. Система оцінювання роботи студентів/аспірантів упродовж Семестру 20.....	
6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та EC21.....	
6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS 20.....	
6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS 20.....	
6.6. Розподіл балів, які отримують студенти.....	
6.7. Орієнтовний перелік питань до екзамену (заліку) 18.....	
7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	
7.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю.....	
7.2. Глосарій (термінологічний словник) 23.....	
7.3. Рекомендована література 21.....	
7.4. Інформаційні ресурси 22.....	
8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ 22.....	

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 5	Галузь знань <u>05 соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва)	Вид дисципліни <u>обов'язкова</u> (обов'язкова чи за вибором студента)	
	Спеціальність <u>231 Соціальна робота</u> (шифр і назва)	Цикл підготовки <u>2</u> (загальний чи професійний)	
Модулів – 2	Спеціалізація (назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів –		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)	Мова викладання, навчання та оцінювання: <u>українська</u> (назва)	Семестр	
Загальний обсяг годин – 150		5-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента –	Освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		32 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	14 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		98 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид семестрового контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання –

для заочної форми навчання –

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна передбачена структурно-логічною схемою підготовки фахівців ступеня бакалавра за освітньою програмою «Соціальна робота». Вона пов'язана з такими навч

Мета навчальної дисципліни «Соціальна педагогіка» є опанування інтегруючої дисципліни, що дозволяє простежити, проаналізувати і зрозуміти складний процес входження індивіда в соціум, а також в розкритті теоретичних основ соціальної педагогіки як науки та обґрунтуванні змісту провідних напрямів про

Основними завданнями є формування компетентностей:

- ЗК 14. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми, цінувати й поважати різноманітність і міжкультурні відмінності.
- СК 1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).
- СК 4. Здатність до аналізу соціально-педагогічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.
- СК 5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.
- СК 16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Очікувані результати навчання:

- ПР 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.
- ПР 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.
- ПР 10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.
- ПР 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.
- ПР 14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація

Змістовий модуль 1. Соціальна педагогіка як наука

Тема 1. Предмет і завдання соціальної педагогіки (4 год.)

Сутність соціальної педагогіки як науки. Предмет та завдання соціальної педагогіки. Зв'язок соціальної педагогіки з іншими науками та галузями суспільної практики. Місце соціальної педагогіки в системі педагогічних наук.

Основні поняття теми: педагогіка, об'єкт, предмет, соціальна педагогіка.

Тема 2. Парадигми та теорії соціальної педагогіки (4 год.)

Поняття про наукові теорії. Мотиваційно-потребова теорія А. Маслоу. Теорії наочності. Теорія діяльності. Культурно-історична теорія Л. Виготського. Теорії розвитку. Теорія соціальної компетентності. Особистісно-орієнтовані теорії.

Основні поняття теми: розвиток, потреби, діяльність, особистість, життєві компетентності.

Тема 3. Тезаурус соціальної педагогіки (4 год.)

Поняття тезаурусу соціальної педагогіки. Соціалізація – базова категорія соціальної педагогіки. Характеристика соціального виховання. Соціальне середовище як необхідна умова соціалізації особистості. Соціальна адаптація, її види. Зміст та види соціальної профілактики. Сутність соціальної реабілітації. Характеристика ресоціалізації. Соціальна допомога та соціальні послуги.

Основні поняття теми: соціалізація, адаптація, дезадаптація, профілактика, реабілітація, соціальне середовище, соціальне виховання, ресоціалізація, соціальні послуги.

Характеристика соціально-педагогічної діяльності

Тема 4. Зміст та структура соціально-педагогічної діяльності (4 год.)

Сучасні підходи до розуміння соціально-педагогічної діяльності. Структура соціально-педагогічної діяльності. Мета і завдання соціально-педагогічної діяльності. Функції соціально-педагогічної діяльності. Характеристика суб'єктів і об'єктів соціально-педагогічної діяльності.

Основні поняття теми: діяльність, педагогічна діяльність, соціальна діяльність, соціально-педагогічна діяльність, соціально-педагогічна робота, об'єкти і суб'єкти соціально-педагогічної діяльності, клієнт.

Тема 5. Принципи та ресурсне забезпечення соціально-педагогічної діяльності (4 год.)

Поняття принципів. Характеристика соціально-політичних принципів. Психолого-педагогічні принципи соціально-педагогічної діяльності. Організаційні принципи соціально-педагогічної діяльності. Характеристика особливих принципів. Поняття ресурсів. Класифікація ресурсів соціально-педагогічної діяльності. Види ресурсів.

Основні поняття теми: принцип, ресурси, ресурсне забезпечення.

Тема 6. Методи соціально-педагогічної діяльності (2 год.)

Сутність методів соціально-педагогічної діяльності. Групи методів. Використання педагогічних методів у соціально-педагогічній діяльності. Група психологічних методів. Сфери застосування соціологічних методів у соціально-педагогічній діяльності. Характеристика соціально-педагогічних методів.

Основні поняття теми: метод, методи соціально-педагогічної діяльності, групи методів.

Сім'я в системі інститутів соціального виховання

Тема 7. Сім'я як мікросередовище соціалізації особистості (6 год.)

Сім'я як мала група та соціальний інститут. Соціалізуючі функції сім'ї. Параметри сім'ї. Функції сім'ї як соціального інституту. Типологія сімей. Поняття батьківства та батьківської позиції. Стилі батьківства, їх вплив на формування особистості дитини. Соціальне сирітство, його причини та шляхи подолання. Форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Основні поняття теми: сім'я, батьківство, стилі батьківства, соціальне сирітство, діти-вулиці, заклади інтернатного типу, усиновлення, опіка, прийомна сім'я, дитячий будинок сімейного типу.

Тема 8. Зміст та форми соціально-педагогічної роботи з різними типами сімей (4 год.)

Напрями соціально-педагогічної роботи з сім'єю. Соціальне інспектування сім'ї. Характеристика соціального супроводу сім'ї. Типологія форм соціально-педагогічної роботи з сім'єю. Соціальна підтримка молодих сімей. Особливості соціально-педагогічної роботи з сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Основні поняття теми: проблемна сім'я, кризова сім'я, форми роботи, соціальне інспектування, оцінка потреб сім'ї, соціальний супровід.

Соціальна підтримка дітей та молоді з особливостями психофізичного розвитку

Тема 9. Соціально-психологічний портрет особистості з особливостями психофізичного розвитку (6 год.)

Поняття інвалідності. Характеристика видів відхилень у здоров'ї. Типологія інвалідності. Причини відхилень у здоров'ї. Типологія дітей з особливостями психофізичного розвитку. Соціально-психологічні особливості дітей з обмеженнями життєдіяльності **Основні поняття теми:** інвалід, інвалідність, особа з інвалідністю, діти з особливостями психофізичного розвитку.

Тема 10. Зміст соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю з особливостями психофізичного розвитку (4 год.)

Моделі підтримки осіб з обмеженнями життєдіяльності. Шляхи інтеграції дітей та молоді з обмеженнями життєдіяльності у соціальне середовище. Напрямки соціальної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями. Зміст та форми роботи з дітьми та молоддю з особливостями психофізичного розвитку.

Основні поняття теми: моделі підтримки, інтеграція, сегрегація, соціальна реабілітація, медична реабілітація, педагогічна реабілітація, психологічна реабілітація, комплексна реабілітація, інклюзія, безбар'єрність.

Девіантна поведінка дітей та молоді як форма соціальної дезадаптації

Тема 11. Сутність девіантної поведінки (4 год.)

Визначення норми і патології в соціальному розвитку людини. Поняття девіантної поведінки. Біологічні, психологічні, соціологічні теорії девіації. Характеристика девіантної поведінки. Причини соціальних відхилень в поведінці неповнолітніх

Основні поняття теми: норма, девіація, девіантна поведінка, дезадаптація.

Тема 12. Характеристика різних видів девіантної поведінки неповнолітніх (6 год.)

Делінквентна поведінка, її види. Поняття „важковиховуваний” у соціальній педагогіці. Типові групи „важковиховуваних” підлітків. Особливості адиктивної поведінки неповнолітніх. Ознаки узалежненої поведінки. Поняття созалежності. Наркоманія, токсикоманія як різновиди

наркозалежної поведінки. Характеристика суїцидальної поведінки. Мотиви та стадії суїцидальної поведінки неповнолітніх. Різновиди психопатологічної поведінки неповнолітніх.

Основні поняття теми: делінквент, делінквентна поведінка, важковиховуваний, адикція, залежність, співзалежність, наркозалежна поведінка, суїцид, парасуїцид, дромоманія, гебоїдна поведінка, гіперсором'язлива поведінка.

Соціально-педагогічна робота в територіальній громаді

Тема 13. Територіальна громада як соціалізуючий простір особистості (2 год.)

Сучасні підходи до розуміння громади. Громада як мезорівень соціального середовища. Основні характеристики територіальної громади. Соціалізуючі функції громади. Територіальна громада як поле соціально-педагогічної діяльності державних та неурядових організацій.

Основні поняття теми: громада, резидентна громада, ідентифікаційна громада, соціальна система, фактор соціалізації.

Тема 14. Соціально-педагогічна робота в загальноосвітніх закладах та соціальних службах територіальної громади (4 год.)

Зміст та форми соціально-педагогічної діяльності в школі. Функціональні обов'язки соціального педагога в загальноосвітніх закладах. Структура соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Основні напрямки та форми їх роботи. Діяльність спеціалізованих служб в умовах територіальної громади (центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями, соціальний гуртожиток, соціальний центр матері і дитини, центр соціально-психологічної допомоги, центр для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді, центр медико-соціальної реабілітації для неповнолітніх). Організація соціально-педагогічної роботи в клубах за місцем проживання.

Основні поняття теми: загальноосвітній навчальний заклад, функції соціального педагога, центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, заклад соціального обслуговування, клуб за місцем проживання.

Тема 15. Соціально-педагогічна діяльність закладів соціального обслуговування (4 год)

Поняття неурядової організації. Види неурядових організацій. Соціалізуючі функції дитячих та молодіжних громадських організацій. Типологія неурядових організацій соціально-педагогічного спрямування. Напрями та форми їх роботи.

Основні поняття теми: неурядова організація, громадська організація, благодійний фонд, конфесійні організації, сервісні організації.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
		л	сем	пр	лаб	інд			л	сем	пр	лаб	інд		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1 Соціальна педагогіка як наука															
Змістовий модуль 1.															
Тема 1. Предмет і завдання соціальної педагогіки	4	2					2	4						4	AP: CP: IP:
Тема 2. Парадигми та теорії соціальної педагогіки	4	2	2				-	4						4	AP: CP:
Тема 3. Тезаурус соціальної педагогіки Методи дослідження в клінічній психології	4	2					2	4			2			2	AP: CP:
Тема 4. Зміст та структура соціально-педагогічної діяльності	4	2					2	4	2					2	AP: CP:
Тема 5. Принципи та ресурсне забезпечення соціально-педагогічної діяльності	4	2					2	4						4	AP: CP:
Тема 6. Методи соціально-педагогічної діяльності	4	2					2	4						4	AP: CP:
Тема 7. Сім'я як мікросередовище соціалізації	6	2	2				2	6						6	AP: CP:

особистості																			
Тема 8. Зміст та форми соціально-педагогічної роботи з різними типами сімей	4	2					2	4	2							2			AP: CP:
Тема 9. Соціально-психологічний портрет особи стості з особливостями психофізичного розвитку	6	2	2				2	6								6			AP: CP:
Тема 10. Зміст соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю з особливостями психофізичного розвитку	4	2					2	4								4			AP: CP:
Тема 11. Сутність девіантної поведінки	4	2					2	4								4			
Тема 12. Характеристика різних видів девіантної поведінки неповнолітніх	6	2					4	6								6			
Модульний контроль																			
Разом за змістовим модулем 1	56	20			10		26	56	4		2					50			
Змістовий модуль 2. Соціально-педагогічна робота в територіальній громаді																			
Тема 13. Територіальна громада як соціалізуючий простір особистості	2		2					2	2							2			AP: CP:
Тема 14. Соціально-	4	2					2	4								4			AP: CP:

педагогічна робота в загально ос- вітніх закладах та соціальних службах територіальн ої громади															
Тема 15. Соціально- педагогічна діяльність закладів соціального обслуговуван ня	4	2	2				4	4		2				2	АР: СР:
Модульний контроль															
Разом за змістовим модулем 2		10			6										
Усього годин	52	32			20										
ІНДЗ				-	-		-				-	-	-		ІНДЗ:
Усього годин															

Примітки. 1. Слід зазначати також теми, винесені на самостійне вивчення. 2. АР – аудиторна робота, СР – самостійна робота, ІНДЗ – індивідуальне завдання. 3. Можуть застосовуватися такі форми і методи контролю знань, як опитування, письмове завдання для самостійного опрацювання, реферат, співбесіда, огляд додаткової літератури, підготовка та проведення презентації, складання кросворду за основними термінами теми, контрольна робота, письмове тестування, експрес-тестування, комп’ютерне тестування тощо, а також наведені в розділі II таблиці пункту 11.1.

	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	з них				з них			
Назви блоків (модулів тощо) і тем								

Блок I. Соціальна педагогіка як наука

Тема 1. Предмет і завдання соціальної педагогіки.

16 4 4 8 16 1 1

Т
е
м
а

Разом блок VI	50	10	10	30	50	2	4	44
Загалом годин	300	62	62	176	300	14	18	268

**ФОР
МИ
ОРГ
АНІ
ЗАЦ
ІЇ
ЗАН
ЯТЬ**

Д

**е
н
н
а**

**ф
о
р
м
а**

**н
а
в
ч
а
н
н
я**

Т

**Е
М
И**

**Л
Е
К
Ц
І
Й**

Заочна форма навчання

№ з/п	Тема	Обсяг годин
1.	Тема 1. Предмет і завдання соціальної педагогіки.	1
2.	Тема 2. Парадигми та теорії соціальної педагогіки.	
3.	Тема 3. Тезаурус соціальної педагогіки.	1
4.	Тема 4. Зміст та структура соціально-педагогічної діяльності.	1
5.	Тема 5. Принципи та ресурсне забезпечення соціально-педагогічної діяльності.	1
6.	Тема 6. Методи соціально-педагогічної діяльності.	
7.	Тема 7. Сім'я як мікросередовище соціалізації особистості.	2

8.	Тема 8. Зміст та форми соціально-педагогічної роботи з різними типами сімей.	2
9.	Тема 9. Соціально-психологічний портрет особистості з особливостями психофізичного розвитку.	1
10.	Тема 10. Зміст соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю з особливостями психофізичного розвитку.	1
11.	Тема 11. Сутність девіантної поведінки.	1
12.	Тема 12. Характеристика різних видів девіантної поведінки неповнолітніх.	1
13.	Тема 13. Територіальна громада як соціалізуючий простір особистості	1
14.	Тема 14. Соціально-педагогічна робота в загальноосвітніх закладах та соціальних службах територіальної громади	1
15.	Тема 15. Соціально-педагогічна діяльність закладів соціального обслуговування	
	Всього	14

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Денна форма навчання

№ з/п		Обсяг годин
1.	Тема 1. Предмет і завдання соціальної педагогіки.	4
2.	Тема 2. Парадигми та теорії соціальної педагогіки.	4
3.	Тема 3. Тезаурис соціальної педагогіки.	4
4.	Тема 4. Зміст та структура соціально-педагогічної діяльності.	4
	Тема 5. Принципи та ресурсне забезпечення соціально-педагогічної діяльності.	
6.	Тема 6. Методи соціально-педагогічної діяльності.	2
7.	Тема 7. Сім'я як мікросередовище соціалізації особистості.	6
	Тема 8. Зміст та форми соціально-педагогічної роботи з різними типами сімей.	
	Тема 9. Соціально-психологічний портрет особистості з особливостями психофізичного розвитку.	
	Тема 10. Зміст соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю з особливостями психофізичного розвитку.	
11.	Тема 11. Сутність девіантної поведінки.	4
	Тема 12. Характеристика різних видів девіантної поведінки неповнолітніх.	
	Тема 13. Територіальна громада як соціалізуючий простір особистості	
	Тема 14. Соціально-педагогічна робота в загальноосвітніх закладах та соціальних службах територіальної громади	
	Тема 15. Соціально-педагогічна діяльність закладів соціального обслуговування	
	Всього	62

Заочна форма навчання

№ з/п		Обсяг годин
1.	Тема 1. Предмет і завдання соціальної педагогіки.	1
2.	Тема 2. Парадигми та теорії соціальної педагогіки.	
3.	Тема 3. Тезаурус соціальної педагогіки.	1
4.	Тема 4. Зміст та структура соціально-педагогічної діяльності.	1
5.	Тема 5. Принципи та ресурсне забезпечення соціально-педагогічної діяльності.	
6.	Тема 6. Методи соціально-педагогічної діяльності.	2
7.	Тема 7. Сім'я як мікросередовище соціалізації особистості.	2
8.	Тема 8. Зміст та форми соціально-педагогічної роботи з різними типами сімей.	
9.	Тема 9. Соціально-психологічний портрет особистості з особливостями психофізичного розвитку.	
10.	Тема 10. Зміст соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю з особливостями психофізичного розвитку.	
11.	Тема 11. Сутність девіантної поведінки.	1
12.	Тема 12. Характеристика різних видів девіантної поведінки неповнолітніх.	
13.	Тема 13. Територіальна громада як соціалізуючий простір особистості	
14.	Тема 14. Соціально-педагогічна робота в загальноосвітніх закладах та соціальних службах територіальної громади	
15.	Тема 15. Соціально-педагогічна діяльність закладів соціального обслуговування	
	Всього	18

ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Денна форма навчання

№ з/п	Тема	Обсяг годин
1.	Тема 1. Предмет і завдання соціальної педагогіки.	8
2.	Тема 2. Парадигми та теорії соціальної педагогіки.	8
3.	Тема 3. Тезаурус соціальної педагогіки.	10
4.	Тема 4. Зміст та структура соціально-педагогічної діяльності.	10
5.	Тема 5. Принципи та ресурсне забезпечення соціально-педагогічної діяльності.	10
6.	Тема 6. Методи соціально-педагогічної діяльності.	10
7.	Тема 7. Сім'я як мікросередовище соціалізації особистості.	15
8.	Тема 8. Зміст та форми соціально-педагогічної роботи з різними типами сімей.	15
9.	Тема 9. Соціально-психологічний портрет особистості з особливостями психофізичного розвитку.	15

10.	Тема 10. Зміст соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю з особливостями психофізичного розвитку.	15
11.	1. Сутність девіантної поведінки.	15
12.	Тема 12. Характеристика різних видів девіантної поведінки неповнолітніх.	15
13.	Тема 13. Територіальна громада як соціалізуючий простір особистості	10
14.	Тема 14. Соціально-педагогічна робота в загальноосвітніх закладах та соціальних службах територіальної громади	10
15.	Тема 15. Соціально-педагогічна діяльність закладів соціального обслуговування	10
	Всього	176

Заочна форма навчання

№ з/п		Обсяг годин
1.	Тема 1. Предмет і завдання соціальної педагогіки.	14
2.	Тема 2. Парадигми та теорії соціальної педагогіки.	16
3.	Тема 3. Тезаурис соціальної педагогіки.	16
4.	Тема 4. Зміст та структура соціально-педагогічної діяльності.	16
5.	Тема 5. Принципи та ресурсне забезпечення соціально-педагогічної діяльності.	
6.	Тема 6. Методи соціально-педагогічної діяльності.	12
7.	Тема 7. Сім'я як мікросередовище соціалізації особистості.	23
8.	Тема 8. Зміст та форми соціально-педагогічної роботи з різними типами сімей.	
9.	Тема 9. Соціально-психологічний портрет особистості з особливостями психофізичного розвитку.	
10.	Тема 10. Зміст соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю з особливостями психофізичного розвитку.	
11.	Тема 11. Сутність девіантної поведінки.	22
12.	Тема 12. Характеристика різних видів девіантної поведінки неповнолітніх.	
13.	Тема 13. Територіальна громада як соціалізуючий простір особистості	
14.	Тема 14. Соціально-педагогічна робота в загальноосвітніх закладах та соціальних службах територіальної громади.	
15.	Тема 15. Соціально-педагогічна діяльність закладів соціального обслуговування	
	Всього	268

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

(Індивідуальне навчально-дослідне завдання).

1. Здійснити психодіагностику особи з девіантною поведінкою.

2. Розробити проект діяльності волонтерської організації.

Творча робота виконується студентом після вивчення матеріалу блоку змістових модулів з питання, яке підпорядковується одному із них. Об'єм роботи – 15 сторінок тексту набраного на комп'ютері. Структура роботи: вступ, основна частина, висновки, список використаної літератури.

4.3.5. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проект)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентами ІНДР прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ конспект із теми (модуля) за заданим планом (**2 бали**);
- ✓ конспект із теми (модуля) за планом, який студент розробив самостійно (**3 бали**);
- ✓ анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (**3 бали**);
- ✓ повідомлення з теми, рекомендованої викладачем (**2 бали**);
- ✓ повідомлення з теми (без рекомендації викладача): сучасні відкриття з теми, аналіз інформації, самостійні дослідження (**3 бали**);
- ✓ дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (**5 балів**).
- ✓ дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **15 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

**Критерії оцінювання ІНДЗ
(дослідження у вигляді реферату)**

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	4 бали
2.	Складання плану реферату	2 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	10 балів
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	4 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	6 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	4 бали
Разом		30 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
24 – 30 та більше	відмінно	5	A	відмінно
16 – 23	добре	4	BC	добре
8 – 15	задовільно	3	DE	задовільно
0 – 7	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

5. МЕТОДИ ТА ФОРМИ НАВЧАННЯ

Лекція; дискусія, опитування; тестування, вивчення документації; методи контролю (тестовий, екзамен).

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *практичні*: вправи.

2. *За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації*: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. *За ступенем самостійності мислення*: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. *За ступенем керування навчальною діяльністю*: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Вважаємо, що неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод "вибуху", метод природних наслідків і трудовий метод.

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей студентів з інвалідністю;
- дистанційні програми навчання для студентів із проблемами слуху і порушеннями опорно-рухового апарату.
- спеціалізовані комп'ютерні програми для навчання осіб з інвалідністю;
- забезпечення осіб із проблемами зору спеціальною літературою: книгами, підручниками, навчальними посібниками, журналами, надрукованими шрифтом Брайля та укрупненим шрифтом, і звуковими комп'ютерними програмами;
- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;
- дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 2 модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Одним із найважливіших складників навчального процесу є контроль рівня знань, умінь та навичок студентів. Під час вивчення дисципліни застосовується поточний, проміжний і підсумковий контроль знань.

Поточний контроль: оцінювання знань, вмінь та навичок студентів під час семінарських та практичних занять; оцінювання знань із використанням поточних тематичних контрольних та самостійних робіт, доповідей; презентації до тем; виконання домашніх (творчих) завдань.

Проміжний контроль: проведення контрольних робіт; оцінювання знань на основі блочно-модульних тестів.

Підсумковий контроль: екзамен; за результатами роботи протягом семестрів та екзаменаційними питаннями в білеті.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

6.2. Система оцінювання роботи студентів/аспірантів упродовж семестру

Вид діяльності студента / аспіранта	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль n	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов'язкові							
1.1. Відвідування лекцій	1						
1.2. Відвідування семінарських і практичних занять	1	4	20	3	15		
1.3. Робота на семінарському і практичному занятті	10	4	20	3	15		
1.4. Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10						
1.5. Виконання завдань для самостійної роботи	10	3	6	3	6		
1.6. Виконання модульної роботи	25	1	3	1	3		
1.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)	30	1	3	1	3		
Разом		-		-		-	
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 50							
II. Вибіркові							
Виконання завдань для самостійного опрацювання							
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	5						
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	5						
2.3. Складання ділової гри з конкретним прикладним матеріалом з будь-якої теми курсу	5						
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10						
2.5. Участь у науковій студентській конференції	5						
2.6. Дослідження українського чи закордонного досвіду	5						
Разом		-		-		-	
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 10							
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60							

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;

- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
45 – 53	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
36 – 44	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
21 – 35	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 20		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
30 – 35	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
24 – 29	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
14 – 23	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 13		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.6. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота									Разом	Залік	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль №2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	не більше 60	не більше 40	не більше 100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Питання до екзамену (заліку) з курсу «Соціальна педагогіка»

1. Розкрийте сутність соціальної педагогіки як галузі педагогічної науки.
2. Обґрунтуйте зв'язок соціальної педагогіки з іншими науками та галузями суспільної практики.
3. Проаналізуйте підходи вітчизняних науковців на зміст соціальної педагогіки як системи наукових знань.
4. Охарактеризуйте тезаурус соціальної педагогіки.
5. Охарактеризуйте процес соціалізації як соціально-педагогічний феномен.
6. Характеристика соціального виховання.
7. Доведіть, що соціальне середовище є необхідною умовою соціалізації особистості.
8. Соціальна адаптація, її різновиди. Взаємозв'язок соціалізації та соціальної адаптації.
9. Зміст та види соціальної профілактики.

10. Сутність соціальної реабілітації.
11. Характеристика соціальних інститутів в системі соціального виховання.
12. Види соціальних послуг.
13. Сутність соціально-педагогічної діяльності.
14. Структура соціально-педагогічної діяльності.
15. Характеристика суб'єктів та об'єктів соціально-педагогічної діяльності.
16. Характеристика принципів соціально-педагогічної діяльності, їх класифікація.
17. Функції соціально-педагогічної роботи соціального педагога.
18. Класифікація методів соціально-педагогічної діяльності.
19. Порівняльний аналіз соціально-педагогічної діяльності фахівців та роботи волонтерів.
20. Характеристика волонтерства в Україні.
21. Сім'я як мала група та соціальний інститут.
22. Соціалізуючі функції сім'ї.
23. Параметри сім'ї.
24. Функції сім'ї як соціального інституту.
25. Типологія сімей.
26. Поняття батьківства та батьківської позиції.
27. Стили батьківства, їх вплив на формування особистості дитини.
28. Напрями соціально-педагогічної роботи з сім'єю.
29. Типологія форм соціально-педагогічної роботи з сім'єю.
30. Причини соціального сирітства в Україні.
31. Типологія «дітей вулиці».
32. Особливості соціалізації дітей у закладах інтернатного типу.
33. Сімейні форми виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.
34. Створення та соціальний супровід прийомних сімей та ДБСТ.
35. Поняття інвалідності. Характеристика видів відхилень у здоров'ї.
36. Типологія дитячої інвалідності.
37. Причини відхилень у здоров'ї.
38. Зміст та напрямки реабілітації дітей з обмеженими функціональними можливостями.
39. Моделі соціальної підтримки осіб з обмеженнями життєдіяльності.
40. Поняття норми і патології у соціальному розвитку людини.
41. Сутність девіантної поведінки.
42. Теорії девіації.
43. Характеристики девіантної поведінки.
44. Причини соціальних відхилень у поведінці неповнолітніх.
45. Поняття «важковиховуваний» у соціальній педагогіці.
46. Типові групи «важковиховуваних» підлітків.
47. Види делінквентної поведінки.
48. Особливості адиктивної поведінки неповнолітніх.
49. Наркоманія, токсикоманія, алкоголізм як різновиди хімічної залежності.
50. Ознаки узалежненої поведінки. Поняття созалежності.
51. Стадії наркотичної залежності.
52. Види психопатологічної поведінки неповнолітніх.
53. Характеристика суїцидальної поведінки неповнолітніх.

54. Сучасні підходи до розуміння громади.
55. Громада як соціалізуючий простір особистості.
56. Зміст та форми соціально-педагогічної діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах.
57. Функціональні обов'язки соціального педагога в загальноосвітніх закладах.
58. Структура соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.
59. Основні напрямки та форми їх роботи.
60. Соціально-педагогічна робота в центрі соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями.
61. Соціально-педагогічна робота в соціальному гуртожитку.
62. Соціально-педагогічна робота в соціальному центрі матері і дитини.
63. Типологія неурядових організацій.
64. Напрями соціально-педагогічної діяльності неурядових організацій.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Тексти лекцій;
2. Плани семінарсько-практичних завдань;
3. Перелік тем самостійної роботи;
4. Перелік питань до екзамену;
5. Літературні джерела; Допоміжні схеми.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі. К. :Центр учбової літератури, 2019. 208 с.
2. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка. Навчальний посібник. К.: Логос, 2013.
3. Богданова І.М. Соціальна педагогіка: Навчальний посібник. К.: Знання, 2008. 343с.
4. Заверико Н.В. Соціальна педагогіка : навч. посіб. К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. 240 с.
5. Єжова Т. Є. Соціальна реабілітація дітей-інвалідів : навч. посіб. / Т. Є. Єжова. К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. 284 с.
6. Капська А.Й., І.Б.Пеша. Соціальний супровід різних категорій сімей та дітей. К.: Центр навчальної літератури. 2020. 232с.
7. Кубіцький С.О. Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах. Навчальний посібник. Київ: Міленіум, 2015. 300 с.
8. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / О.В. Безпалько, І.Д. Зверева, Т.Г.Веретенко. ; За ред. О. В. Безпалько. К. : Академвидав, 2013. 312 с.
9. Соціальна робота: навч. посібник / за ред. проф. Капської А.Й. К., Центр навч. літератури, 2019. 488с
10. Чубук Р. В. Соціальна педагогіка : навчальний посібник. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 348 с.

Допоміжна

1. Євтух М. Б., Сердюк О. П. Соціальна педагогіка: Підручник. 2-ге вид., стереотип. К.: МАУП, 2003. 232 с.
2. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За ред. І.Д. Звереві. Київ, Сімферополь : Універсум, 2012. 563 с.
3. Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник; за заг. редакцією Байди Л. Ю., Красюкової-Еннс О. В. / кол. авторів: Байда Л. Ю., Красюкова-Еннс О. В., Буров С. Ю., Азін В. О., Грибальський Я. В., Найда Ю. М. К., 2012. 216 с.
4. Канішевська Л. В. Виховання соціальної зрілості старшокласників загальноосвітніх шкіл-інтернатів у позаурочній діяльності: Монографія. К.: ХмЦНП, 2011. - 368 с.

5. Капська А. Й., Соціальна педагогіка: Навчальний посібник. К.: ЦНЛ, 2019. 488с.
6. Капська А. Й., Пеша І. В. Соціальний супровід категорій сімей та дітей. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 232с.
7. Козирєв, М.П. Соціальна педагогіка: навчальний посібник. Львів: ЛьвівДУВС.2020. 352с.
8. Манохіна І. В. Соціально-педагогічна робота з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування : навчальний посібник. Дніпропетровськ : Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2012. 276 с
9. Петрочко Ж. В. Діти в складних життєвих обставинах : соціально-педагогічне забезпечення прав : монографія / Ж. В. Петрочко. Рівне: видавець О. Зень, 2010. 368 с.
10. Петрунько О.В. Діти і медіа: соціалізація в агресивному медіасередовищі: Монографія. Полтава, 2010. 480 с.
11. Пожидаєва О. В. Складові професійної характеристики соціального педагога. Соціальна робота в Україні: теорія і практика: наук. метод. журнал. 2014. № 1/2. С. 66–72.
12. Робота з сім'ями, які потребують професійної соціально-педагогічної підтримки. Тренінгів курс для спеціалістів соціальної сфери / Авторі-упорядники: В.Г.Головатий, А.В. Калініна, О.А.Виноградова. За заг. ред. Т.Ф.Алексєєнко. К.: Основа-Принт, 2007. 128 с.
13. Сьомкіна І. С. Соціально-педагогічна робота центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з неблагополучними сім'ями : 349 навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. 236 с.
14. Харченко С. Я., Краснова Н. П., Харченко Л. П. Теоретико-методичні засади професійної етики соціального педагога : навчально-методичний посібник; Держ. закл. «ЛНУ імені Тараса Шевченка». Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2014. 543 с.
15. Шевців З. М. Основи соціально-педагогічної діяльності : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2012. 248 с.

14. Інформаційні ресурси

1. <http://www.smolsoc.ru/index.php/home/2009-12-28-13-47-51/40-2010-08-30-12-17-02/835-2011-01-11-14-22-55>.
2. http://ebooktime.net/book_156.html.
3. <http://subject.com.ua/pdf/73.pdf>.
4. <http://uchebniiks.net/book/223-socialna-pedagogika-navchalnij-posibnik-bezpalko-ov.html>.
5. http://studbook.com.ua/book_socialna-pedagogika-chastina-1_639/.
6. <http://www.twirpx.com/file/689659/>.

7. [file:///D:/Downloads/spttp_2012_3_4%20\(1\).pdf](file:///D:/Downloads/spttp_2012_3_4%20(1).pdf).
8. file:///D:/Downloads/bezpalko_o_v_socialna_pedagogika_shemi_tablici_komen_tari.pdf.
9. http://zaochka.net/catalog_p_29.html.
10. <http://www.twirpx.com/file/636326/>.

Кафедра соціальної педагогіки і соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Соціальна педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	2 31 Соціальна робота
Спеціалізація	Соціальна педагогіка
Освітня програма	Соціальна робота
Форма навчання	денна та заочна
Статус дисципліни	нормативна
Семестр	III- IV / 0-3 – 3- 4
Вимоги до допуску	кредити – 10,0 загальний обсяг годин – 300
Обсяг дисципліни	годин аудиторної роботи – 124/32(4год. на тиждень), з них: лекцій – 62/14, семінарських занять – 62/18, самостійної роботи – 176/268.
Форма звітності	екзамен
Викладач(і)	Шимко Ія Миколаївна , кандидат педагогічних наук, доцент
Персональна сторінка викладача	https://kdpu.edu.ua/personal/imshymko.html
Контактна інформація	електронна адреса кафедри: k_emeduc@kdpu.edu.ua електронна адреса викладача: iya.shimko@gmail.com

ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ЗМІСТУ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна передбачена структурно-логічною схемою підготовки фахівців ступеня бакалавра за освітньою програмою «Соціальна робота». Вона пов'язана з такими навчальними дисциплінами, як «Педагогіка», «Соціалізація особистості», «Соціологія», «Психологія», «Філософія», «Інклюзивна освіта», «Спеціальна педагогіка» тощо.

ЦІЛІ НАВЧАННЯ

Мета навчальної дисципліни «Соціальна педагогіка» є опанування інтегруючої дисципліни, що дозволяє простежити, проаналізувати і зрозуміти складний процес входження індивіда в соціум, а також в розкритті теоретичних основ соціальної педагогіки як науки та обґрунтуванні змісту

провідних напрямів професійної соціально-педагогічної діяльності з представниками різних соціальних груп.

Основними завданнями є формування компетентностей:

- ЗК 14. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми, цінувати й поважати різноманітність і міжкультурні відмінності.
- СК 1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).
- СК 4. Здатність до аналізу соціально-педагогічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.
- СК 5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.
- СК 16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

Очікувані результати навчання:

- ПР 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.
- ПР 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.
- ПР 10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.
- ПР 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.
- ПР 14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БЛОК I. Соціальна педагогіка як наука

Тема 1. Предмет і завдання соціальної педагогіки

Сутність соціальної педагогіки як науки. Предмет та завдання соціальної педагогіки. Зв'язок соціальної педагогіки з іншими науками та галузями суспільної практики. Місце соціальної педагогіки в системі педагогічних наук.

Тема 2. Парадигми та теорії соціальної педагогіки

Поняття про наукові теорії. Мотиваційно-потребова теорія А. Маслоу. Теорії навчання. Теорія діяльності. Культурно-історична теорія Л. Виготського. Теорії розвитку. Теорія соціальної компетентності.

Особистісно-орієнтовані теорії.

Тема 3. Тезаурус соціальної педагогіки

Поняття тезаурусу соціальної педагогіки. Соціалізація – базова категорія соціальної педагогіки. Характеристика соціального виховання. Соціальне середовище як необхідна умова соціалізації особистості. Соціальна адаптація, її види. Зміст та види соціальної профілактики. Сутність соціальної реабілітації. Характеристика ресоціалізації. Соціальна допомога та соціальні послуги.

БЛОК II. Характеристика соціально-педагогічної діяльності

Тема 4. Зміст та структура соціально-педагогічної діяльності

Сучасні підходи до розуміння соціально-педагогічної діяльності. Структура соціально-педагогічної діяльності. Мета і завдання соціально-педагогічної діяльності. Функції соціально-педагогічної діяльності. Характеристика суб'єктів і об'єктів соціально-педагогічної діяльності.

Тема 5. Принципи та ресурсне забезпечення соціально-педагогічної діяльності

Поняття принципів. Характеристика соціально-політичних принципів. Психолого-педагогічні принципи соціально-педагогічної діяльності. Організаційні принципи соціально-педагогічної діяльності. Характеристика особливих принципів. Поняття ресурсів. Класифікація ресурсів соціально-педагогічної діяльності. Види ресурсів.

Тема 6. Методи соціально-педагогічної діяльності

Сутність методів соціально-педагогічної діяльності. Групи методів. Використання педагогічних методів у соціально-педагогічній діяльності. Група психологічних методів. Сфери застосування соціологічних методів у соціально-педагогічній діяльності. Характеристика соціально-педагогічних методів.

БЛОК III . Сім'я в системі інститутів соціального виховання

Тема 7. Сім'я як мікросередовище соціалізації особистості

Сім'я як мала група та соціальний інститут. Соціалізуючі функції сім'ї. Параметри сім'ї. Функції сім'ї як соціального інституту. Типологія сімей. Поняття батьківства та батьківської позиції. Стилі батьківства, їх вплив на формування особистості дитини. Соціальне сирітство, його причини та шляхи подолання. Форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Тема 8. Зміст та форми соціально-педагогічної роботи з різними типами сімей

Напрями соціально-педагогічної роботи з сім'єю. Соціальне інспектування сім'ї. Характеристика соціального супроводу сім'ї. Типологія

форм соціально-педагогічної роботи з сім'єю. Соціальна підтримка молодих сімей. Особливості соціально-педагогічної роботи з сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах.

БЛОК IV. Соціальна підтримка дітей та молоді з особливостями психофізичного розвитку

Тема 9. Соціально-психологічний портрет особистості з особливостями психофізичного розвитку

Поняття інвалідності. Характеристика видів відхилень у здоров'ї. Типологія інвалідності. Причини відхилень у здоров'ї. Типологія дітей з особливостями психофізичного розвитку. Соціально-психологічні особливості дітей з обмеженнями життєдіяльності

Тема 10. Зміст соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю з особливостями психофізичного розвитку

Моделі підтримки осіб з обмеженнями життєдіяльності. Шляхи інтеграції дітей та молоді з обмеженнями життєдіяльності у соціальне середовище. Напрямки соціальної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями. Зміст та форми роботи з дітьми та молоддю з особливостями психофізичного розвитку.

БЛОК V. Девіантна поведінка дітей та молоді як форма соціальної дезадаптації

Тема 11. Сутність девіантної поведінки

Визначення норми і патології в соціальному розвитку людини. Поняття девіантної поведінки. Біологічні, психологічні, соціологічні теорії девіації. Характеристика девіантної поведінки. Причини соціальних відхилень в поведінці неповнолітніх

Тема 12. Характеристика різних видів девіантної поведінки неповнолітніх

Делінквентна поведінка, її види. Поняття «важковиховуваний» у соціальній педагогіці. Типові групи «важковиховуваних» підлітків. Особливості адиктивної поведінки неповнолітніх. Ознаки uzалежненої поведінки. Поняття созалежності. Наркоманія, токсикоманія як різновиди наркозалежної поведінки. Характеристика суїцидальної поведінки. Мотиви та стадії суїцидальної поведінки неповнолітніх. Різновиди психопатологічної поведінки неповнолітніх.

БЛОК VI. Соціально-педагогічна робота в територіальній громаді

Тема 13. Територіальна громада як соціалізуючий простір особистості

Сучасні підходи до розуміння громади. Громада як мезорівень соціального середовища. Основні характеристики територіальної громади.

Соціалізуючі функції громади. Територіальна громада як поле соціально-педагогічної діяльності державних та неурядових організацій.

Тема 14. Соціально-педагогічна робота в загальноосвітніх закладах та соціальних службах територіальної громади

Зміст та форми соціально-педагогічної діяльності в школі. Функціональні обов'язки соціального педагога в загальноосвітніх закладах. Структура соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Основні напрямки та форми їх роботи. Діяльність спеціалізованих служб в умовах територіальної громади (центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями, соціальний гуртожиток, соціальний центр матері і дитини, центр соціально-психологічної допомоги, центр для ВІЛ-інфікованих дітей та молоді, центр медико-соціальної реабілітації для неповнолітніх). Організація соціально-педагогічної роботи в клубах за місцем проживання.

Тема 15. Соціально-педагогічна діяльність закладів соціального обслуговування

Поняття неурядової організації. Види неурядових організацій. Соціалізуючі функції дитячих та молодіжних громадських організацій. Типологія неурядових організацій соціально-педагогічного спрямування. Напрями та форми їх роботи.

ВИДИ РОБІТ І ЗАВДАНЬ. ІНСТРУМЕНТАРІЙ НАВЧАННЯ

На семінарських заняттях передбачається розгляд основних питань теми, їх аналіз та вміння знайти приклади, підготовка презентацій, соціальних ситуацій тощо.

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування та опрацювання лекційного матеріалу за основними та додатковими джерелами, вміння аналізувати й узагальнювати матеріал; працювати з законодавчою базою; чітко орієнтуватися в тезаурусі; наводити приклади та робити аналіз; узагальнювати вивчений матеріал тощо.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Навчальні досягнення студентів оцінюються за системою ECTS, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок. Сума отриманих студентом балів в інтервалі від 1 до 70.

РЕСУРСИ

Основна та додаткова література, інформаційні ресурси розміщені на сайті кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи в програмі курсу «Соціальна педагогіка».